

Сапак Н.В.,

кандидат мистецтвознавства, доцент
кафедри дизайну ВП «Миколаївська філія
Київського національного університету
культури і мистецтв», м. Миколаїв, Україна

ХУДОЖНІ ЕТНОФУТУРИСТИЧНІ АСПЕКТИ ТВОРІВ ОЛЕНИ ТРИГУБ

Творчість художників Миколаєва яскрава сторінка мистецького життя краю. Найхарактернішою її прикметою за часів незалежної України є формування місцевою школи прикладного мистецтва, початок якої було закладено у 90-х роках минулого століття. Створення професійної бази підготовки майстрів народної творчості, а також створення творчих та самодіяльних осередків призвело до появи значної когорти фахівців в різних видах ремесел та формуванню регіональних особливостей в головних видах прикладного мистецтва.

Олена Леонідівна Тригуб яскравий представник сучасного мистецтва Миколаєва. Вона здобула художню освіту в місцевій художній школі й Миколаївській філії Київського національного університету культури і мистецтв на кафедрі декоративно-прикладного мистецтва. Роки професійного навчання і творчого становлення її прийшлися на часи активного художнього життя Миколаєва. В цей час відбувається становлення і розвиток базової освіти з декоративно-прикладного мистецтва. В Миколаївській філії Київського національного університету культури і мистецтв з 1992 року готують фахівців з художньої обробки тканини й дерево різьблення. Найхарактернішою особливістю навчальної підготовки становить поєднання традицій народного мистецтва з сучасними тенденціями в дизайні. В спеціалізації «художня обробка тканини» це виявилось, з одного боку, в опануванні традиційних технік ткацтва, вишивки, гаптування, печворка, складових і елементів національного одягу, а з іншого – використання навичок в створенні сценічного і історичного костюму, моделей одягу, де значна доля відводиться художнім технікам обробки тканини, оформленні інтер'єрів.

На творчому старті Олена Тригуб досить прискіпливо опанувала особливості створення українського національного вбрання. Результатом стало створення бакалаврської роботи за темою гуцульського народного костюму. Надалі її інтерес значно поширився в бік вивчення європейського одягу різних історичних епох. Відповідно, темою дипломної роботи вона обрала костюм Німеччини доби реформації. В цих роботах вона виявила те, що надали становить головні складові її творчості. По-перше всебічне знайомство з історичними або сучасними джерелами за конкретною темою, по-друге опанування технологічним процесом виконання, по-третє пошук самостійного шляху в створенні образу за обраною темою. Випускні роботи Тригуб були відмічені державною екзаменаційною комісією і молодого фахівця було запрошено до викладання в рідний навчальний заклад на кафедру декоративно-прикладного мистецтва, а згодом, з її реформуванням, на кафедру

дизайну відповідальною за спеціалізацію «дизайн одягу», де вона продовжує працювати. І якщо у своїй практичній діяльності Тригуб викладає дисципліни спрямування дизайну одягу, то у творчості її інтереси пов'язані з батиком і живописом.

Художниця відома в місті як автор оригінальних за тематикою творів батіку. Цей давній вид мистецтва, який прийшов до Європи з далекого Сходу, набув поширення з розвитком дизайну. Незважаючи на обмежений набір технік виконання, сучасний батик за своїм функціональним призначенням досить різноплановий: від станкової картини до декоративних панно, від одягу до оформлення інтер'єру.

Олена Тригуб працює, головним чином, в техніці холодного батіку. Коло її пошуків обмежується станковим його видом. Але й в таких межах художниця демонструє розмаїття завдань. Це свідчить, що вона в постійному творчому пошуку, не обмежується одним вдало знайденим образним, композиційним або кольоровим рішенням.

За майже двадцять років творчості художниця створила значну кількість робіт, в яких яскраво проступають головні пошуки в створенні образів, що її надихають.

Поєднанням чіткого графічного рисунку з контрастними плямами кольору відрізняються її ранні роботи в техніці батіку. Художниця будує образне рішення на максимально емоційному динамічному ритмі, на досить контрастних кольорових сполученнях. І, якщо, такий підхід в роботі «Таємниця Всесвіту» оправданий темою, то в батіку «Весна» більш виявляється характер автора, емоційне сприйняття нею оточуючого світу. А головне, Тригуб бачить форму і колір як майстер декоративного живопису, в їх символіко-алегоричному трактуванні.

Такий же емоційних рух простежується в роботах «Метаморфоза», «Земля та жінка» і особливо в роботі «Причастя». В останній формальне трактування релігійного сюжету знаходиться в органічній рівновазі реального й поза реального. Майстриня знайшла зрозумілу художньо-образну мову, в якій поєдналися прикмети земного буття: повітря, вода, рослини, тварини, які в коловороті утворюють єдину живу земну істоту що припадає до святого джерела.

Емоційно-активний характер майстрині простежується в роботі «Мрії». Тут також знайдена органічна рівновага предметного й абстрактного, реального й поза реального, що якнайкраще відповідає сюжету. З якихось окремих природних форм з'являється досить реальна жіноча постать. В роботі чітко простежується графічний характер малюнку, якій стримує межі кольорових плям, а разом утворюється абстрактна симфонія, що набуває реальні природні форми. Ця робота демонструє поступовий відхід від декоративних пошуків майстрині в бік картинного відтворення світу.

Пізніше, працюючи в улюбленій техніці холодного батіку, Олена Тригуб звертається до тем і сюжетів традиційно характерних для станкового живопису. Так з'являються роботи «Лабіринтами давнини», «Лист». Особливо виразна робота «Степ». В цьому батіку художниця поєднала зображувальні прийоми властиві як декоративному так й станковому видам мистецтва.

Поступово Тригуб звертається до натюрморту. В цьому жанрі також виявилися характерні риси творчості майстра – активна роль кольору. Хоча композиційно замкнена побудова, фактурна передача предметів, світлотінь, акцентовані рефлексії свідчать про використання майстром академічних прийомів живопису в батyku. Таке поєднання призвело до появи значної кількості життєствердуючих натюрмортів, головним чином, квітів.

Майстриня в кожному натюрморті ставить конкретне завдання. Тому, при загальній їх єдності, кожна робота несе свій настрій. Так в батyku «Смак Півдня» домінуюча роль червоного кольору оправдана насиченими зрізами гарбуза. А натюрморти «Осінь» і «Вербна неділя» мають кольорову єдність, побудовану на сполученні приглушених зелених, жовтих, коричневих тонів. Художник відмовляється від чіткої лінійної побудови форм, тому межі між колірними плямами майже зникають, а в кольоровій організації присутні напівтони та відтінки. Такий «Натюрморт з чорнобривцями», «Півонії», «Хризантеми» що нагадує м'які розмиви акварелі.

В натюрмортах, виконаних в техніці батyku, виявляється ще одна особливість творчих пошуків художника – максимальне наближення твору до сучасного інтер'єру. Майстер відходить від картинної замкненої композиції. В таких роботах як «Мальви Миколаївщини», «Тюльпановий настрій» знайдена творча рівновага станкового розміру твору і фрагментарної композиції, яка продовжується за його межами, а також рівновага у співвідношенні академічного й декоративного сприйняття і відображення об'єму, фактури й кольору.

Ці особливості авторського бачення Олени Тригуб, що формувалися завдяки базовій освіті, творчих пошуків та педагогічної діяльності яскраво виявляються в диптиху «Дріади». Образна довершеність всіх художніх складових являє тут гармонічну симфонію. Все виступає в художній рівновазі і підпорядковано виразним образам давньогрецької міфології, перенесеним волею майстрині в сучасність.

Живопис – ще одна грань натхнення і творчих пошуків художника. Тригуб і тут демонструє вдумливе образно-філософське сприйняття світу. Її приваблює пейзаж. Точніше характерні архітектурні, природні мотиви відомих європейських міст, українських історичних пам'яток. Відштовхуючись від конкретного мотиву, художниця створює свій образ європейського міста, поєднуючи відомі архітектурні споруди з деталями, які найбільш її вразили. Так, в «Чеському Крумлові» з серії робіт «Дахи Європи» вона передає архітектурні джунглі старого міста над якими здіймається величний собор. А в «Люксембурзі» на перший план виступають гостроверхі червоні дахи старовинних будинків.

Значна кількість робіт присвячена історичній пам'ятці України Софіївському парку. Монохромна кольорова гамма пейзажів застиглих у віковому мовчанні, віддаляє їх від повсякденної маячності і дозволяє ніби зазирнути в глибину століть.

В живописних творах художниця знайшла не тільки своє коло тем, а й авторські живописні прийоми, які підпорядковані їх образному строю.

Олена Тригуб творчо обдарована, вдумлива людина. У майбутніх дизайнерів одягу багато років викладає дисципліни професійного спрямування. Вона науковець.

Досліджує народне мистецтво болгарської діаспори на теренах України. Автор значної кількості статей в наукових виданнях з питань розвитку прикладного мистецтва й дизайну одягу на півдні України.

Список використаних джерел:

1. Влащенко, А. Великолепная четверка : [в Доме художника открылась выставка “Художественная мастерская”] / А. Влащенко // Наш город. – 2012. – №17(25 апр.). – С. 16 : іл.
2. Запесочная, Л. Батик от Елены Тригуб : [выставка] / Л. Запесочная // Новая николаевская газета. – 2012. – №15(11 апр.). – С. 1.
В Николаевском филиале Киевского национального университета культуры и искусств в галерее «Имена» открылась выставка батика и живописи Елены Тригуб.
3. Наточа, Е. Не инопланетяне, но удивили здорово : в Доме художников открылась выставка под названием “Художественная мастерская”, представившая сразу четырех авторов: Юрия Одробинского, Анну Стефановскую, Елену Тригуб и Никиту Болякова / Е. Наточа // Вечерний Николаев. – 2012. – №54(15 мая). – С. 3 : фото.
4. Одробинский, Ю. Дивоцветы. Батик Елены Тригуб / Ю. Одробинский // Соборная улица. – 2015. – N 1/2. – С. 160-162.
5. Смирнова, Н. Новые имена : в Доме художников состоялась выставка под названием “Художественная мастерская”, экспонатами которой стали Юрий Одробинский, Анна Стефановская, Елена Тригуб и Никита Боляков / Н. Смирнова // Вестник Прибужья. – 2012. – №18(3 мая). – С. 1, 16.

Сидоренко А.І.,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри івент-менеджменту та соціальних комунікацій ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв», м. Миколаїв, Україна

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ HR-ФАХІВЦЯ У СТУДЕНТІВДОКУМЕНТОЗНАВЦІВ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Одним із важливих трендів останнього десятиліття є використання сучасних інформаційно-технологічних рішень в управлінні персоналом. Сучасність характеризується зростанням темпів використання роботів, штучного інтелекту, зміною системи праці та соціально-трудова відносин. В епоху цифрових технологій змінюється і одна з поширених професій сучасності - HR-фахівця. Це пов'язано з трансформаціями в сфері управлінні персоналом, створенні і використанні великих обсягів даних, збільшенні професійних обов'язків із використання та управління